

[Gregersen.]

Men det, Venstre ønsker, er ikke, at alle Privilegierne skal fjernes i Landstinget, men det er i Stedet for, at der skal indføres nye ogsaa for Folketinget! Jeg minder blot det ærede Medlem Hr. Krag, som har gjort flere Forsøg paa at afbryde mig, om hans eget Valglovsforslag i 1927, med de 6 sorte Streger i Stedet for de 2, som vi har i Dag, med 7 Omraader i Stedet for 3.

Venstre har ogsaa prøvet paa at gøre Begrebet „matematisk Retfærdighed“ til et Skældsord, til en Gløse, der var noget uappetitligt ved. Men den matematiske Retfærdighed paa Valgretsomraadet er netop den Retfærdighed, der giver Partiernes det Antal Mandater, som deres Stemmer berettiger dem til. Hvilken anden Retfærdighed kan der være Tale om, hvilken anden end den, der ikke alene giver Herremænd og Indsiddere, Mand og Kvinde, samme Adgang til Valgurnerne, saadan som Venstre i sin Tid har ønsket det, men ogsaa giver deres Stemmer samme Vægt, saa de forholder sig som 1 til 1 og ikke som 1 til 2, som det Parti ønsker, der paa et Mindretal af Stemmer ønsker at faa et Flertal af Mandater i Tinget? Der gives ingen anden Valgretsretfærdighed end den matematiske, at Rigsdagen er et tro Spejlbillede af Befolkningen, at den sikrer en ligeleg Repræsentation af de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne, saaledes som det ogsaa er fastslaaet i Grundlovens § 32.

Men Venstre ønsker i det hele taget saa lidt henlagt til Vælgerne som muligt. Selv den Smule Valgfrihed, der er overladt Vælgerne derved, at de kan kaste deres Stemme paa hvilken af de i et Amt opstillede Kandidater de vil, ønsker Venstre slettet. Venstre ønsker ikke Garantier for Vælgerne Ret, men det ønsker Garantier for den i Opstillingskredsen opstillede Venstre-mænd. De ønsker de opstillede Venstre-mænd assurerede. . . . (Elgaard: De har misforstaaet det hele.) . . . Det er snarere det ærede Medlem Hr. Elgaard, der har misforstaaet det hele, for i Bemærkningerne til det Valglovsforslag, jeg har omtalt, og som blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Krag, siges det, at dette, at en Kandidat kan stille sig til Valg paa een Gang i samtlige Kredse inden for et Amt, inden for Partiernes, kan medføre en lidet heldig Konkurrence mellem Kandidaterne indbyrdes. Ja, væk med Konkurrencen, sæt Assurancen i Stedet for! Hvis Konkurrencen erstattes med Assurance, er der intet Valg mere!

Tværtimod, Vælgerens Ret til at træffe sit Valg burde gælde Kandidaterne over hele Landet. Landet burde ikke, som det

ærede Medlem Hr. Krag ønsker, deles i store Omraader og i mange smaa; det burde være et eneste Valgomraade, hvor Vælgerne kunde stemme, paa hvilken Mand i Landet de vilde, og de valgte Medlemmer i Tinget burde stemme med den Vægt, som deres Stemmetal har.

Maa jeg i denne Forbindelse sige, at Øjeblikket for Fremsettelsen af dette Forslag sikkert er gunstigt valgt. Der er store Mindretal i Befolkningen, der har det Indtryk, at der er et Parti, der ønsker, ikke alene at bevare de Privilegier, det i Øjeblikket har i Landstinget, men ønsker dem udvidet, og som ønsker, at de nye Tanker, der paa saa mange Maader spirer frem ude i Befolkningen, skal kvæles gennem en ny Valglov. Derfor tror jeg, at Tiden er rigtig valgt til Fremsettelse af det foreliggende Lovforslag. Venstre vil møde en haard Modvind, hvis det gaar ud med de Toner, der har lydt herfra i Dag, og med den Begrundelse, som det ærede Medlem Hr. Krag forleden Dag gav over for Venstres Presse. Jeg tror ikke, det vil gavne Venstre meget at føre de Toner frem. Dette, at man engang har staaet i Spidsen paa et bestemt Omraade og bagefter slaar kontra, naar man ikke mere har Fordel deraf, er en svag Stilling, og den vil blive dømt af Befolkningen.

De Konservative, eller i alt Fald Dele af det konservative Parti, er blevet klogere og har draget Lære af Fortiden; de har draget den Lære, som Rottbøll udtrykte under Landstingets Forhandlinger i 1915:

„Vi maa jo alle indrømme, at den Grundlov, som vi havde, ikke har dannet det Værn for konservativ Politik, som man engang troede, at den vilde danne.“

Konservatismen gjorde den Opdagelse, at den smuldrede bort i Kampen for at bevare de politiske Privilegier. Venstre synes nu at ville gaa den samme Vej, og Advarsler og Henstillinger til Partiet er naturligvis frugtesløse; Mennesker, der er grebet af Selvmordstanker, er ikke meget modtagelige for Fornuft.

Venstre paastaar, at det nuværende Tokammer-System er meget brugbart. Ja, det kommer nu an paa, hvad det skal bruges til. Landstinget har ganske vist været brugt til mange Ting; det har været brugt til at hindre Folkeflertallets udtalte Vilje, men det er maaske ikke det værste. Det har forgiftet selve Folkestyret og bidraget i stærk Grad til at bringe det i Miskredit. Naar Rigsdagen ikke har været handledygtig, er det naturligvis ikke Folkeminoriteternes Skyld, saaledes som visse Sandheds-